

Leerrede over Hooglied 4: 4, uitgesproken op Woensdagavond 8/02/50 te Schiedam door ds H. Hofman, evangeliedienaar

Zingen - Psalm 97: 6 en 7

Lezen - Hooglied 4

Bediening van het sacrament des Heiligen Doops.

Gaan wij dan eerst over tot het bedienen van de Heilige Doop:

De hoofdsom van de leer ... enz., (het gehele doopformulier t/m de beantwoording van de vragen: Ja).

Toespraak:

Dat God ulieden die genade schenke, die gij zo zeer nodig hebt, zowel voor uzelf - om rechte betrachters te mogen zijn van de openbaring Zijner goddelijke liefde - als voor Uw zaad, dat Hij u toebetrouwd heeft om hen te mogen voorgaan in de tucht en de vermaning des HEEREN. Hij heeft u de eer waardig gekeurd, om er als de eerste hand aan te mogen leggen tot hun eeuwig heil.

Het doopformulier tekent ons zeer helder de oneindige liefde en de barmhartigheid Gods, daar er nog in voorkomt uit de Handelingen der Apostelen: "Want u komt de belofte toe, en uw kinderen, en allen, die daar verre zijn, zo velen als er de Heere, onze God, toe roepen zal." Zo hebt gij een pleitgrond zowel voor uzelf - in Uw persoonlijke belangen, om welgetroost te leven en te sterven - als voor Uw zaad, die dat evenzeer nodig heeft, daar Hij Zichzelf in het sacrament des Doops als komt uit te spreken en wat Hij in Zijn Woord belooft, komt te bezegelen en te bekrachtigen.

Och, weest dan zo, om samen aan Zijn troon gebonden te zijn, pleitend op Zijn beloftenissen en toezegging, om daar te zoeken wat tot uw heil en tot heil van uw zaad is, opdat het hier voor u en uw zaad de voorbereiding mag zijn om dan eenmaal, wanneer uw loopbaan geëindigd is, zonder verschrikking voor Zijn rechterstoel te kunnen en mogen verschijnen, zeggende: zie, hier zijn wij en het zaad dat Gij ons genadig schonk, opdat dat zij tot eeuwige dankzegging en heerlijkheid aan Zijn nooit genoeg volprezen Naam en goedheid. Dat zij zo.

Cornelis Gerrit; ik doop u in de Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes. Amen.

(Staande gezongen Psalm 134:3 - Dat 's HEEREN zegen op u daal ...)

Eindigen wij met dankzegging. (Het dankgebed van het formulier).

Tekst.

Het woord tot onze overdenking vindt gij in het ons zo-even gelezen 4e hoofdstuk uit het Hooglied van Salomo, nader het 4e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

Uw hals is als Davids toren, die gebouwd is tot ophanging van wapentuig, waar duizend rondassen aan hangen, allemaal zijnde schilden der helden.

Leerrede.

Onder ons zijn er die belangstellend zijn hoe het met mij is, na de omstandigheden die zich hebben voorgedaan in de afgelopen week. Nu, wat wij zo-even zongen:

Beminnars van den HEER,
verbreiders van Zijn eer,
hoopt steeds op Zijn genade, ...

is als uit mijn hart gegrepen. Die zaken wonen in mij, ook het andere:

Gods vriend'lijk aangezicht
heeft vrolijkheid en licht
voor all' oprechte harten
ten troost verspreid in smarten. ...

Dat is mijn ervaring en bevinding. Want toen de Zondag gepasseerd was, het was nog maar nauwelijks twaalf uur geweest - ik kon vanwege de veelheid van gedachten niet slapen - maar toen ik wat tot rust gekomen was, alleen zittend, ben ik teruggeleid door heel mijn leven, van mijn kinderjaren af.

Ik was nog geen tien jaar, toen ik ook mijn moeder verloor. Ik heb mijn eigen leven willen leven en onder alle innerlijke kloppingen en vermaningen door, is het dan zowat gegaan tot mijn 21e jaar. Toen is God beslag op mij gaan leggen en kon dat niet langer. Hij deed mij nu zien, hoe Hij mij geëigend had en hoe ik de Zijne was. Dat Hij vanaf die tijd begonnen was met mij te doen en dat nog deed. De enige troost in leven en in sterven is toch, dat wij niet meer van onszelf zijn, noch satans eigendom, maar het eigendom van Jezus Christus. Nu heeft Hij ons, en doet Hij met ons. Dat had Hij ook met mij gedaan, mij geheel geëigend, mij ook een ambt gegeven en mij ook mijn vrouw toegeschikt.

Hij opende mijn ogen en daar waren deze woorden in, hoe Christus Zijn kerk en ook een ieder lidmaat in het bijzonder, benoemt dat zij leliën zijn. Immers, wij lezen dat Christus onder de leliën weidt. Hij noemt Zichzelf: "Ik ben een Roos van Saron, een Lelie der dalen - en zegt - Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is Mijn vriendin onder de dochteren."

Daar krijg ik te zien, dat mijn vrouw was als een planting Zijner hand, en als door Zijn hand was gewrocht om te zijn als een bloem, als een lelie, die hier gerijpt was voor de eeuwigheid. Hij had mij de eer waardig gekeurd, dat ik, al die jaren, er de zorg voor had mogen dragen. De tijd was nu vervuld geworden dat Christus die lelie kwam plukken, want die moest gaan pralen en schitteren voor de troon van God; daarom was ik van mijn taak ontheven. Die Koning zette mij nu niet achteruit, maar Zijn Woord was: "Voor zoveel gij dit (aan) een van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij dat Mij gedaan." Daarin heeft Hij mij toen omhelsd en is gaan openen wat er in Zijn hart was.

Nu woont er in Zijn hart de eer van Zijn Vader, en dat woonde ook in mijn hart. Hij was onze oudste Broeder en bedoelde het welzijn van heel het huisgezin, van alle broeders en zusters, en dat lag óók in mijn hart. Toen is de Koning mij zó gaan omhelzen en eigenen: wij behoorden bij elkander. Ik heb die hoedanigheid, dat Christus onze oudste Broeder is, wel jaren gekend en geweten, maar zoals het Maandagnacht is begonnen, en nõg in mij woont, zo heb ik het voordien in praktijk niet in mij gekend.

Want het was alsof Hij als oudste Broeder bij mij was en met mij sprak, en ik met Hem, dat ging wederkerig. Dat is dermate in mij gaan werken, dat ik ging zeggen: "Gij zijt niet alleen mijn oudste Broeder, maar wij zijn ook de trouwste vrienden, want Gij staat mij bij en dient mij, en ik kan niet anders dan uit wederliefde U dienen."

Er heeft een zoetheid in mij gewoond, die ik niet in woorden kan uitdrukken. Ik ben zó vol geraakt, dat ik Maandagnacht om een uur of twee papier en pen genomen heb, en zowel aan Van de Breevaart als aan Pronk uit Scheveningen een brief heb zitten schrijven om een beetje lucht te krijgen. Want dat de Koning mij en een ieder lidmaat bemint, heb ik altijd geweten, maar als het er op aankomt is het alsof de Koning Zichzelf te boven gaat om ons te troosten, te dienen, Zijn hartelijkheid, zijn medeleven en Zijn liefde te betonen.

Ik zou daarom een ieder wel willen opwekken: leg God toch als het hoogste op je hart! Maar dat moet je doen in je gezonde dagen. Dat moeten wij niet pas gaan doen als er ziekte en sterfgevallen komen, maar dat behoort vóór die tijd te geschieden. En als Hij dan de hoogste en de eerste plaats bij ons inneemt, en er komen dan omstandigheden, ja zelfs dat de dood datgene, wat ons het naaste aan het hart ligt van ons wegneemt, dan maakt Hij het zó, dat de dood voor ons geen dood is, maar dat wat wij liefhadden ons maar wat voorgegaan is in de gewesten van rust en vrede, om ons straks mede te ontvangen, als ook wij de tijd zullen hebben uitgediend. Daar Hij zó is, dan komt ook voor de dag, dat Hij gesproken heeft (daar hebben wij op oudejaarsavond nog over gehandeld): "Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld." Als Hij maar met ons wil zijn, al moeten wij hier dan nog jaren verkeren, dan is het vergeleken bij de eeuwigheid toch maar een dag of tien. Zo'n poosje kom je toch best doorgesukkeld. En het gaat gemakkelijk hoor, als het maar met Hem is, want Hij wil alles voor ons zijn.

Het was in mijn hart, om ulieden dat allemaal te zeggen, dat Hij zo'n lieve, goede Koning is. Want zoals Hij voor mij is, wil Hij ook voor anderen zijn. Maar, zoals ik reeds zei, het moet een eerlijke zaak zijn: Hij moet de eerste en de hoogste plaats hebben. Want Koning Jezus kijkt o zo nauw, Hij wil niet hebben dat wij contrabande er op na houden, of mededingers in ons hart hebben, Hij wil het hoogste zijn.

Och, dat het dan diene dat een ieder opgewekt worde om zo'n God op het hart te leggen. Want nu heeft dit mij en mijn kinderen getroffen, maar dit leven is maar een damp, en de dood wenkt ieder uur. Als het ons niet treft, nú nog niet, dan treft het onze naaste, want er is niets zekerder dan de dood. Wij krijgen er allemaal mee te doen, misschien eerst onder ons onderdak, maar toch eenmaal persoonlijk. Maar nu staat Christus boven de dood en boven het graf, en boven alle rouw, smart en lijden.

Ik gevoel, dat Hij mij, met mijn kinderen, zó draagt, waardoor het voor mij is, alsof ik geen kruis heb. Ik heb dat altoos gepredikt en voorgehouden, dat, als het er op aankomt, Christus niet alleen ons kruis wil dragen, maar òns mèt het kruis. En nu bevestigt Hij, dat de zaak waarlijk zo is, want er woont zo'n kalmte in me, dat, als ik er over denk dat mijn vrouw mij voorgegaan is, ik eigenlijk moet zeggen, wat ik eens gelezen heb van Erskine, toen hij zijn broer begroef. Toen zei hij: "Nu is hij mij twee keer te rap af geweest, de eerste keer met rechtvaardigmaking en nu weer met in de hemel te zijn.

Nu, dat moet ik dan ook zeggen, want zij is mij drie jaar vóór geweest, dat zij eerder gerechtvaardigd was dan ik, en nu is zij mij hierin óók weer voor. Maar dat is dan alles des Vaders wil. Als in ons maar die genade mag zijn, om in alles met Zijn wil verenigd te zijn, en Zijn sterking en troost te ervaren. En dat is mijn deel.

Maandag was ik er zó vol van, wie onze God is, dat ik eerst eens naar het ziekenhuis ben gegaan, om de directrice en de zusters allemaal te gaan bedanken voor de liefde, de hartelijkheid, de toewijding en de zorgen die zij aan haar besteed hadden. Ik kòn het niet laten, ik dacht: dat moet eerst van mijn hart. Zij waren ook zeer dankbaar en erkentelijk dat ik daar expres de reis voor gemaakt had.

Zo kan ik dus niet anders zeggen, dan wat wij zo-even zongen, dat: Gods vriend'lijk aangezicht, heeft vrolijkheid en licht, voor all' oprechte harten, ten troost verspreid in smarten. Hij haalt dus de droefheid weg en Zijn licht verdrijft alle duisternis. Zó is God! Ik heb nooit over Hem te klagen gehad, maar nu in het allerminst niet.

Het Woord dat ik u voorlas is ook steeds des Konings Woord aan mij, en daar dat mij bezet (ik had niets anders), dacht mij dat het een geschikte stof zou zijn om eens een ogenblik daarbij stil te staan. Ons tekstwoord begint dan met: "Uw hals is als Davids toren."

Wij weten dat het Hooglied van Salomo een boek is van enkel beeldspraak. Hier hebben wij ook weer een beeld. Immers hoofd en lichaam worden door de hals verenigd. Zo wordt hier dan in helderheid - dus niet voor tweeërlei uitleg vatbaar - het geloof voorgesteld, hetwelk het lichaam (Zijn gemeente) met Christus (als Hoofd) verenigt, en daardoor één doet zijn. Hoofd en lichaam zijn door de hals zó één, dat het één geheel uitmaakt. Dat is dan de verborgenheid der godzaligheid en de verborgenheid des Koninkrijks, dat wij door het geloof één zijn met Christus Jezus.

Uw hals is als Davids toren. Van een toren weten wij, dat er een grondslag, een fundament moet zijn, waarop zo'n toren gebouwd moet worden. Een toren kan men dus niet hier of daar "oprapen", die kan men zo maar niet nemen en eigenen! Een toren is een bouwwerk en wel inzonderheid een toren zoals hier wordt bedoeld: een soort fort, -degelijk, sterk, een hecht werk - dus een plaats tot verdediging tegenover de vijand. Daarom verwerpen wij alles wat als geloof aangemerkt wordt met: "Ja, er staat in de Bijbel, dus men moet geloven, men moet aannemen." Dat is een geloof dat in het hóófd zit; men heeft gelézen en doet zèlf. Maar dàt is hier niet het geval. Hier is sprake van een bouwwerk.

Het geloof wordt gewrocht door de Heilige Geest, Die is er de Bouwmeester van. Die stelt daar, gelijk onze catechismus leert: "Van waar komt zulk een geloof?" Dus een geloof dat ons verenigt en één doet zijn met Christus en waardoor wij vrede hebben met God? Waar komt dat vandaan? Waar kan men dat zoeken? Waar oprapen? Het antwoord is: "Van de Heilige Geest, Die het geloof in onze harten werkt door de verkondiging van het heilig Evangelie. Dus, alle doen van een mens ligt daar buiten! De Heilige Geest, Die het werkt, gebruikt dus de verkondiging van het Woord, wat Paulus noemt: dat het Gode behaagd heeft, door de dwaasheid der prediking zalig te maken, die geloven.

Wij zullen er niet te lang bij stilstaan (daar ontbreekt ons de tijd toe), hoe het om en toe gaat wanneer de Heilige Geest het geloof in het hart werkt, doch zullen het slechts even aanstippen. Een zondaar die zich bewust gaat worden een schepsel Gods te zijn, geschapen tot Zijn eer, en waar openbaar wordt dat hij God kwijt is, die ervaart dat er geen verschrikkelijker zaak is dan God kwijt te zijn!

Dat is een onoverkomelijke ramp, want dat is van onze zijde nooit, nooit, NOOIT, in der eeuwigheid te herstellen! Nochtans grijpt zo'n mens naar àlles waarin hij vermeent dat er enige mogelijkheid zou bestaan opdat de breuk hersteld, en de scheiding geheeld zou kunnen worden. Hij begint dus niet wat uitwendig met de zonde, met de wereld te breken, maar hij wenst rein, heilig voor God te zijn, en ... komt tot de schrikbarende ontdekking, dat men wel uitwendig de wereld de rug kan toekeren, omdat het ons de dood is, maar dat de zonde in ons hart woont.

Hoe nu daarvan ontheven te worden? Ja, men gaat bidden, de Bijbel lezen en onderzoeken, zich schikken onder Gods Woord, en ... het gáát niet! Dat brengt weedom des harten teweeg, tranen, slapeloze nachten; men kijkt als tegen een muur aan waar geen gat in is; men ziet geen uitkomst.

Het is de verborgen werking des Geestes (wat wij niet kunnen vaststellen!), die ons de werkelijkheid - hoe de zaken staan - onder het oog en aan het hart brengt, opdat wij zouden gaan bemerken dat onze werken niet baten en wij gedrongen worden het tot God te wenden. Tot Hem, die wij in het paradijs de rug hebben toegekeerd, bij Wie wij vandaan gelopen zijn.

In ons hart woont tegenstand tegen God, wat zich uitspreekt in: "Wijk van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust." Want wij worden ontdekt, vijanden van God te zijn, haters van God, goddelozen! Als wij er de gelegenheid toe hadden, om bij al de ellende van "God kwijt", de zaken aan de binnenkant te onderdrukken, dan leefden wij weer volop in de wereld! Wij zijn geen liefhebbers van God, werkelijk niet. Maar als wij met de brok zitten van onze zonden, dan zullen wij gedrongen worden om te doen wat wij anders niet zouden doen:

HEER, waar dan heen?

Tot U alleen, ...

om aan te kloppen aan de genadedeur van God, bedelend om genade, of er dan nog een weg is waardoor wij de welverdiende straf kunnen ontgaan en wederom tot genade kunnen komen.

Nu behaagt het God, om, in die vernedering onder onze zonden en de ellende van onze staat - dat wij geen raad en uitweg meer weten - aan ons het Woord der prediking, de leer des Evangelies, openbaar te brengen, zodat wij de verborgenheden van het Koninkrijk gaan verstaan, het werk Gods en der genade. Naarmate wij daar vatbaar voor zijn, is dat werk precies beantwoordend in ons geval en onze omstandigheden.

Er is zaligheid; en dat uit God! Komt het nog verder: door de Middelaar des Verbonds, door Zijn lieve Zoon. In die Middelaar is alles wat wij nodig hebben. Al weten wij niet hoe wij zalig moeten worden, maar wij kunnen zalig worden, want Hij is Leraar, Hij kan ons onderwijzen. Wij weten niet hoe wij van zonde verlost worden, maar Hij is Hogepriester, Hij kan ze verzoenen. Wij zijn als gevangenen, maar Hij is Koning, Hij kan heerschappij voeren.

Hij is vernederd geworden, maar is ook verhoogd. Hij is gestorven voor de zonde, maar ook opgewekt tot rechtvaardigmaking en is gezeten ter rechterhand Gods, als Hoofd van Zijn christengemeente, om wat Hij in Zijn vernedering verwierf, uit staat van verhoging te kunnen schenken.

Zo gaat de Heilige Geest het geloof in het hart werken, wat de discipelen deed zeggen: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods", opdat wij het werk dat bij God in ere is, óók zouden gaan eren en wij Jezus Christus, Die de eerste plaats bij God heeft, ook de eerste plaats zouden geven, opdat, daar God buiten Zijn Zoon geen werk tot zaligheid erkent, wij dat óók niet zouden doen maar gelovig zouden gaan eerbiedigen en eren dat er onder de hemel geen andere naam gegeven is, waardoor wij kunnen en mogen zalig worden dan de Naam des eniggeboren Zoons van God.

Naarmate er nu gaat werken van ontgronding, ontbloting en uitzetting bij onszelf uit eigen licht en inzichten, in het kort gezegd, uit alles wat van ons, mensen is, wat treedt er dan op de voorgrond? Toch dit: Heere Jezus, Gij alleen zijt het leven! Dat is een vanzelfsprekende zaak. Die zaken zijn dan daartoe, dat God Zijn Zoon wil verheerlijken. En het is het werk des Geestes - gelijk Jezus zegt: "Die zal mij verheerlijken" - om ons al het onze te ontnemen. Als nu de tijd gaat aanbreken, dat God Zijn eer bij ons gaat zoeken en Zijn recht gaat vorderen -- dat de ziel die zondigt moet sterven, dat er zonder bloedvergieten geen vergeving is, wij geen penning hebben om te betalen, alles alleen in Christus Jezus is -- dan is dat om ons alles te ontnemen wat ons aan onze eigen kant houdt en ons nog in onszelf en in Adam op de been houdt, opdat, wanneer God een afgesneden zaak op de aarde doet - handelend in recht, daar waar God in recht heerst - Christus heerschappij kan gaan voeren in genade.

Waar wij dan geen grond meer hebben, wordt Christus grond. Waar wij geen dekking hebben, wordt Hij de dekking en waar wij dan vervuild en naakt staan, is Hij het Die ons reinigt en ons kleedt. Dat zijn de werken der goddelijke genade en der eeuwige liefde, naar Zijn eeuwig welbehagen, beantwoordend in onze staat, in ons geval. Wat doet daarin de zondaar? Er wordt gedaan met de zondaar en wel zó, dat alles wat van ons is, wordt ontnomen.

Maar nu komt de Heilige Geest ons ook bevestigen wat wij van Jezus Christus geloofd hebben. Hij komt dat zó te bevestigen en dat geloof zó krachtadig in onze ziel openbaar te brengen, dat, daar Christus ons neemt, wij Hem door het geloof omhelzen, en door dat geloof zó met Christus verenigd worden, dat wij één met Hem zijn. Iemand mocht misschien zeggen: "Ja, het is waar, doch ik heb er nooit woorden voor kunnen vinden om de nauwe vereniging met Christus uit te drukken, maar ik hoop dat nog eens te leren om dat te kunnen doen."

Nu, er ligt dan een ruim 20-jarige ervaring achter me, dat ik door het geloof met Christus verenigd ben, en in die tijd zei ik het ook: "Ik kan de nauwe vereniging met Christus niet uitdrukken", maar nu, na 20 jaar, kan ik het nog minder! Waardoor? Doordat in die 20 jaar al meer de werkelijkheid openbaar is geworden van één met Hem te zijn door het geloof.

Wat is het dat de wereld overwint? Is dat: "Ik heb dit ervaren, dat ontmoet en dat is me helder en zo zakelijk?" Néén, zegt de apostel Johannes, maar: "Dit is de overwinning, die de wereld overwint, namelijk ons geloof." Waarin ligt nu onze macht? Waarin onze sterkte? In het gelóóf! Dat is onze sterkte. Want dat doet ons één zijn met Christus en Hijzelf is alles. Daar dan in Christus alles is wat wij nodig hebben, en wij door het geloof één met Hem zijn, vloeit dat ons toe.

Het is zulk een verborgenheid, dat Christus, Die immers de Opperherder en de Opziener aller zielen is (wie is een Leraar als Hij?) het noemt: "Ik in hen, en zij in Mij." Zó spreekt Hij van die vereniging. Nu zijn zij dus, zeggen wij, zó nauw - laten wij dat steeds in het oog houden - met Hem verenigd, dat zij één met Hem zijn.

Wat doet nu het kruis, het lijden, allerhande jammer wat ons in dit leven wedervaart (want wij zijn hier waar de troon des satans is) wat brengt dat teweeg? Toch dit, dat wij uit de armoede, het kruis en het lijden zó múúrvast aan Christus gehecht en verbonden worden, dat wij moeten bekennen -- en dat is nu tot onze troost --: als Christus verzinkt, dan verzinken wij ook, en als dat niet kàn, dan blijven wij staande! Dat brengt het kruis en het lijden teweeg. Dan gaat het geloof nog eens aan het schitteren en uitblinken, omdat wij niets anders hebben.

Het is bekend van Guido de Brès en van De la Grange - de opstellers van onze geloofsbelijdenis - dat, toen zij veroordeeld waren en hen hun vonnis gebracht werd, zij zó verheugd waren, dat zij (aan die ter dood veroordeeld waren, moest gegeven worden wat zij begeerden) vroegen om een borstel voor hun kleding en ook om hun schoenen te poetsen. Nu, dat is toch helemaal vreemd! Zijn dat nu zaken als men het schavot op moet? Toen er hun naar gevraagd werd, was het antwoord: "Wij zijn heden genodigd tot de bruiloft des Lams." Daarom wensten zij hier hun laatste gang te maken met schone kleren en gepoetste schoenen, om alzo aan de gehele wereld getuigenis te geven van goedsmoeds te zijn in het geloof, in de vereniging met Christus en zo de dood in te gaan.

Hier wordt het genoemd een toren te zijn, een burcht. Zó'n sterkte is het geloof. Er mag tegenaan geschoten worden, maar, het is een wonderlijke zaak, temeer er op geschoten wordt, te sterker wordt het, en: "Daar heeft de vijand boog en schild, en vuur'ge pijlen op verspild." Er is niets aan te doen. Kan het geloof vallen? Dat valt niet, want het is een gewrochte des Geestes.

Het mag door allerlei omstandigheden, strijd, duisternis, ongelof, eens wat te onder liggen, of satans listen mogen het eens wat benevelen; och, het is waar, als het mistig is, dan kun je een toren ook niet goed zien, maar ... hij is er daarom wel! Laat er maar eens even wat wind komen: een huis dat men eerst niet zag, ziet men weer in dezelfde helderheid en met dezelfde stevigte staan, zodra de mist, de nevel of de duisternis opgetrokken is.

Zo is er - en dat doet zich steeds weer bij vernieuwing gelden - wat Hij wrocht. Leest ook maar, voornamelijk hoofdstuk 11 uit Paulus' brief aan de Hebreëen, waar hij schrijft: "Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet. Want door hetzelfde hebben de ouden getuigenis bekomen." Dan gaat hij aan het optellen wat door het geloof geschied is en wat die mensen door het geloof hebben ervaren. Het einde is dan telkens: dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren, en begerig waren naar een beter vaderland, dat is naar het hemelse, en de stad verwachtten die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is.

Hoe komt dat? Wel, hier staat toch van het geloof, dat men daardoor met Christus verenigd is? Die is nu naar Zijn menselijke natuur niet meer op aarde, maar in de hemel, hoewel Hij naar Zijn Godheid, majesteit, genade en Geest nimmermeer van ons wijkt. Nu staat er: "Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn." Daarom zegt Paulus: "Onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus. Daar zullen straks alle gelovigen komen en dan zullen wij hen weerzien die ons zijn vóórgegaan, maar het héérlijkst zal zijn, dat wij daar Jezus zullen zien. Hebben wij Hem hier in het geloof omhelsd, dáár zullen wij Hem zien in Zijn volle schoonheid.

"Uw hals - zegt hier Christus tot de bruid - is als Davids toren." Die toren van David is nog tot een doel. Historisch zijn er weinig gegevens omtrent de plaats waar die toren gestaan heeft, maar dat is ook van minder belang. Wel lezen wij er wat van bij Micha en in Nehémia, maar wij laten dat nu maar rusten. In alle geval staat er hier van Davids toren, dat: "Die gebouwd is tot ophanging van wapentuig, waar duizend rondassen aan hangen, altemaal zijnde schilden der helden."

Wat zegt ons dat? Dat de gelovigen, die met Christus verenigd zijn, hier op aarde niet zijn om een (laten wij het zo noemen) vakantiereis te hebben, in deze zin: "Ik reis naar de hemel, uit dit aardse gewemel", maar dat het hier is: een strijden - de goede strijd des geloofs - een grijpen naar het eeuwige leven. Immers, schilden en rondassen zijn nodig in oorlogstijd, niet in een tijd van vrede. Hier is het een gedurige strijd tussen Christus en satan, en satan en Christus. Daar wij nu één zijn met Christus, zal satan niet aflaten om te trachten afbreuk te doen aan het rijk van Christus, zo zijn alle gelovigen daarmee in betrokken.

Wat sluit het geloof nu tegelijk in? Dat geloof levert ons de wapens in de strijd. Want wat is een christen zonder geloof? Die heeft dan geen wapen. Maar hoe is het gesteld als het geloof er is? Hoe het dan is? Dan hebben wij schild en rondas, want daar heeft de kerk zelfs van gezongen:

Want God, de HEER, zo goed, zo mild,
Is 't allen tijd' een zon en schild;...

de kerk zegt dus: dat is God Zelf. Hij wil ons tot schild en tot hulp zijn.

Nu mocht men zeggen: "Ja, maar hier staat het in meervoud, zelfs van duizend: "Waar duizend rondassen aan hangen, zijnde altemaal schilden der helden." Laten wij daar onder verstaan: een bepaald getal voor een onbepaald en laten wij bedenken bij: "Zijnde altemaal schilden der helden", dat er in het eerste hoofdstuk van het Hooglied nog voorkomt, dat de bruid zelfs zó in

de strijd is, dat zij, zwart van kruis, lijden en verdrukking - de zon van lijden en verdrukking staat als op middaghoogte - uitroept: "Zeg mij aan, Gij, Die mijn ziel liefheeft, waar Gij weidt, waar Gij de kudde legt in de middag; want waarom zou ik zijn als één, die zich bedekt bij de kudden Uwer metgezellen?" Wat is dan het antwoord? "Indien gij het niet weet, o gij schoonste onder de vrouwen! zo ga uit op de voetstappen der schapen, en weid uw geiten bij de woningen der herderen."

Waar verwijst Christus dan heen? Naar de heiligen, de Bijbelheiligen, die voorgegaan zijn. Die hebben allen hun getuigenis nagelaten, in wat voor strijd zij geweest zijn, en Hij heeft hen doorgeholpen, waardoor bij een gelovige voorkomt - door die vereniging des geloofs - dat zich in het geloof gaat uitspreken, dat wij niet op een vreemd terrein zijn. Neen, neen, neen! Kijk eens naar een Abraham, een Izak, een Jacob, een David, ga maar eens aan het optellen, ook de profeten hebben hetzelfde pad bewandeld. Hun getuigenis is achtergebleven als schilden en rondassen.

Zij worden helden genoemd. Van hen is achtergebleven, dat zij de strijd gestreden hebben en de overwinning in het geloof hebben behaald, en dat het ook zo zal zijn voor degene die na hen komen, als men in het geloof maar met Christus verenigd blijft. Als wij het geloof kwijt zijn, zijn wij alles kwijt, want dan zijn wij Hem kwijt. Zijn wij in het geloof, dan hebben wij alles, want dan hebben wij Hem. Dat is dus de hoofdzaak, in de grootste eenvoud.

Er was eens een rijke dame gestorven. Een paar eenvoudige, arme vrouwen hadden aan haar het werk van een wijkzuster gedaan. Toen dat gebeurd was, zei de één: "Ik geloof wel dat het zo in orde is, zullen wij de familie nu maar roepen, en vragen of het zo naar hun zin is?" Zij bleven nog even staan kijken, en toen zei één: "Wat loopt het toch laag met een mens af! Zo'n schatrijke mevrouw, maar ook zij gaat de weg van alle vlees." De andere antwoordde: "Mens, zeg dat wel, wat lóópt het toch laag met een mens af! Maar nu is dit het enige: ik ben een schaapje van Jezus!" Kijk, dat is door het geloof, maar dat is net alles! Dan zegt de gelovige zelfs van de grootste en de laatste vijand, de dood: "De dood is geen dood." Wat is de dood dan? Een poort, een deur, een toegang tot in het eeuwige leven.

Laat dat genoeg zijn voor dit avonduur, want de tijd is voorbij. Heilige het dan de God van alle genade, tot onderwijs, tot lering, troost en opwekking, tot een ieders sterkte, opdat de Naam Gods nog verheerlijkt worde, en Woord en sacrament nog gekend worden als de gaven Zijner goedheid en genade, waardoor Hij het geloof werkt en versterkt, Zijn Naam tot dankzegging. Amen.

Slotzang.

Psalm 100: 4

Want goedertieren is de HEER; ...

Zegen:

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.